

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Sjukhusenheten
Sofie Hemberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-10-06

HSN 2024-0120

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Justering av vårduppdrag akutsjukhusnämnden - inrättande av gynekologiska filialer inom specialiserad gynekologi för regionägd vård

Ärendebeskrivning

I ärendet redovisas förslag till beslut om lokalisering av en gynekologisk öppenvårdsmottagning i länets södra del, Handen, och en gynekologisk öppenvårdsmottagning i länets norra del, Jakobsberg, för att säkra geografiskt vårdutbud.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Gynekologiska öppenvårdsmottagningar lokaliseras i Handen och Jakobsberg enligt beskrivning i tjänsteutlåtandet.
2. Bilaga 4 från regionfullmäktiges budget 2026 – Vårduppdrag för akutsjukhusnämnden justeras i enlighet med tjänsteutlåtandet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 19 mars 2024 att uppdra till hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till nämnden med förslag för att säkerställa geografiskt vårdutbud till den egenägda vården i de södra respektive norra länsdelarna. I regionens budget för 2026 (RS 2025-0026) beslutades att hälso- och sjukvårdsnämnden tillförs 35 miljoner kronor per år för att öppna två gynekologiska filialer, en i norra och en i södra länet.

Inom vårdval Specialiserad gynekologi har det tidigare funnits verksamheter i bland annat Handen och Vällingby. Dessa har avvecklats av vårdvalsvårdgivarna, bland annat på grund av svårigheter att rekrytera specialistläkare till mottagningar belägna utanför de centrala delarna av regionen. Genom att uppdra åt den egenägda vården att öppna gynekologiska filialer kan geografiskt jämlik tillgång till gynekologisk vård säkerställas i länet trots dessa utmaningar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska enligt reglementet säkerställa den långsiktiga kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården. Genom att låta regionägd vård, genom Södersjukhuset och Danderyds sjukhus, bedriva specialiserad gynekologisk vård vid två separata mottagningar möjliggörs randningar för ST-läkare, exempelvis i allmänmedicin.

Vården vid de gynekologiska filialerna ska minst motsvara basal gynekologisk vård så som den vid var tid krävs i det obligatoriska uppdraget för en gynekologisk mottagning inom vårdval Specialiserad gynekologi. Uppdraget omfattar därmed exempelvis utredning, diagnostik, bedömning och behandling samt uppföljning gynekologiska sjukdomar och besvär, samt sjukdomar i reproduktionsorganen. Vidare omfattas ingrepp under lokalbedövning, preventivmedelsrådgivning som kräver specialistläkare samt att erbjuda kompletterande screening för livmoderhalscancer där remiss utfärdats av Regionalt cancercentrum, RCC.

Överväganden

Förvaltningen föreslår att Södersjukhuset ges i uppdrag att inrätta en gynekologisk öppenvårdsmottagning i Handen och att Danderyds sjukhus ges i uppdrag att inrätta en gynekologisk öppenvårdsmottagning i Jakobsberg. Syftet med filialerna är att säkerställa geografiskt vårdutbud av Specialiserad gynekologi för nybesök, återbesök och subakuta fall.

Under 2027 och 2028 utgör uppdragen sidouppdrag i Södersjukhusets respektive Danderyds sjukhus vårduppdrag. Beslut om vårduppdrag 2027 och framåt fattas av regionfullmäktige. Inför budget 2029 kommer sidouppdragen att utvärderas med inriktning att från och med 2029 ingå i respektive sjukhus huvuduppdrag.

Förvaltningen föreslår att 2026 års vårduppdrag för Danderyds sjukhus och Södersjukhuset justeras i syfte att möjliggöra ersättning för de omkostnader som uppkommer i samband med etablering och uppstart av dessa verksamheter, såsom smärre lokaljusteringar och inköp av inventarier och utrustning. Utgifterna föreslås faktureras hälso- och sjukvårdsförvaltningen

och ersättas genom medlen avsatta i budget för 2026 upp till och med 17,5 miljoner kronor per gynekologisk filial.

När verksamheterna är i full drift uppskattas årligen cirka 6 000 besök per mottagning. Under de två första åren, 2027 och 2028, ställs inga krav på antal besök eller volymer.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering för den ökade kostnaden, 35 miljoner kronor per år, finns i nämndens budget för åren 2026, 2027 och 2028. För 2026 ersätts Södersjukhuset och Danderyds sjukhus för uppstartskostnader, enligt beskrivning ovan. Nedan är förvaltningens förslag till årlig fördelning av medlen om totalt 35 miljoner kronor.

	Uppdrag	Ersättning, kr
Södersjukhuset	Gynekologisk filial i Handen	17 500 000
Danderyds sjukhus	Gynekologisk filial i Jakobsberg	17 500 000
Summa		35 000 000

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget bedöms inte medföra några förändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget bedöms medföra positiva konsekvenser för jämlik och jämställd vård då den specialiserade gynekologiska vården utökas geografiskt till Handen och Jakobsberg.

Miljökonsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några förändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Förslaget förväntas inte få några administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-10-06

HSN 2024-0120

Beslutet ska skickas till
Akutsjukhusnämnden
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-10-06